

GLAZBENI DOGAĐAJI

OTKRIVENA PJESMARICA IZ GODINE 1635.

Na šibenskom otoku Krapnju u knjižnici franjevačkog samostana otkrio je dr. don Miho **Demović** za hrvatsku glazbenu baštinu iznimno vrijedan primjerak crkvene pjesmarice na hrvatskom jeziku. Riječ je o trećem primjerku pjesmarice "Pisni" Atanazija Jurjevića iz godine 1635., najstarije knjige pjesama i nota na hrvatskome jeziku.

Don Miho Demović, boraveći u Šibeniku kao predavač na Ljetnoj orguljaškoj školi, posjetio je franjevce na Krapnju i u tamošnjemu samostanskom muzeju pronašao Jurjevićeve "Pisni" te utvrdio njihovo pravo podrijetlo. Pjesmarica, starija cijelo jedno stoljeće nego što se pretpostavljalo, donosi glazbene zapise važne za proučavanje glazbe i pjesništva hrvatskog baroka. O restauraciji Jurjevićeve pjesmarice pobrinut će se dr. Ennio **Stipčević**, koji je također predavao na Ljetnoj orguljaškoj školi.

Dva dosad poznata primjerkna Jurjevićeve pjesmarice čuvaju se u Zagrebu: jedan u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, a drugi u Metropolitani.

IKA

DIPLOMSKI KONCERT KREŠIMIRA HASA

U nedjelju, 28. lipnja 1998. godine na orguljama crkve Marije Pomoćnice na Knežiji, održao je svoj diplomski koncert mladi orguljaš Krešimir **Has**, student *Muzičke akademije* u Zagrebu. Ovim koncertom zaokružio je četverogodišnji studij orgulja u klasi doc. Maria **Penzara**.

Program se odlikovao brižljivo biranim i umješno povezanim djelima unutar kojega su bila predstavljena najvažnija glazbena razdoblja i dominantni stilovi orguljske literature. Izveden je slijedeći program:

- A. Motovunjanin: *Tri frottole*
 J. S. Bach: *Triosonata u c-molu*, BWV 526
 J. S. Bach: *Toccatu i fuga u F-duru*, BWV 540
 C. Franck: *Grande piece symphonique*
 A. Knešaurek: *Toccatu iocosa*
 M. Dupré: *Variations sur un Noël*, op. 20

Izvedbu je odlikovala tehnička preciznost, jasno izvedena i cjelovita koncepcija svake od kompozicija, te istančanost u registraciji. Unatoč lošem vremenu, crkva je bila ispunjena publikom koja je znala prepoznati vrijednost ove vrlo uspješne umjetničke večeri, te je mladog umjetnika u više navrata nagradila srdačnim pljeskom.

Darko Kristović

VIJESTI IZ INOZEMSTVA

VOKALNI ANSAMBL SS. MILOSRDNICA IZ SPLITA KOD GRADIŠĆANSKIH HRVATA

Na poziv društva "Kultura na selu" i uz pomoć ss. milosrdnica koje već godinama rade u tri ustanove naše biskupije gostovao je u Gradišću *Vokalni ansambl ss. Milosrdnica* iz Splita. U župama Šuševu, Veliki Borišof, Cindrof i Stinjaki sestre su pjevale kod sv. mise, a poslije mise izvele kratki koncert.

Liturgiju su uzveličale izvodeći koralno pjevanje te liturgijske skladbe A. Fazinića, M. Leščana, s. L. Kozinović, A. Canjuge i A. Smolke.

U koncertnom dijelu umjetnička voditeljica s. Mirta **Škopljanac-Maćina** izvodila je na orguljama djela J. G. Walthera, J. S. Bacha, J. Bajamontija, A. Klobučara i Ch. M. Widora. Zatim je zbor pod njezinim vodstvom a uz orguljsku pratnju s. Violete **Jukić** pjevao skladbe Lj. Galetića, J. Arcadelta, G. P. da Palestrine, O. di Lassa, W. A. Mozarta, J. Bajamontija, I. Lukačića, Š. Marovića, A. Milanovića, K. Odaka i F. Dugana st. Kao solistice nastupile su s. M. Goreti **Balić** (alt) i s. M. A. **Delonga** (sopran).

Sestre su nas svojim pjevanjem i sviranjem jako obradovale i obogatile. Slušatelji su bili oduševljeni i dugim pljeskom nagradivali sestre. Bog Vam platio.

St. Zvonarić

KONCERT NAJBOLJIH EUROPSKIH MLADIH ORGULJAŠA GODINE 1998.

U Ljubljani je, u *Gallusovoj dvorani Cankarjeva doma*, 12. lipnja 1998. godine održan koncert nagrađenih 4. europskog natjecanja mladih orguljaša.

Natjecanje koje se održavalo od 5. do 12. lipnja 1998. godine, organizirala je *Komisija za glazbena natjecanja* (TEMSIG). Članovi žirija bili su ugledni profesori - orguljaši: prof. Hubert **Bergant** (Slovenija), prof. Kamiel **D'Hooghe** (Belgija), dr. Rudolf **Scholz** (Austrija) i prof. Ferdinand **Klinda** (Slovačka). Prijavio se 21 orguljaš iz 10 zemalja. U I. kategoriji (do 19. godine) treću je nagradu osvojio Andreas **Brassat** (Njemačka), koji je odsvirao *Preludij i fugu u f-molu*, BWV 534 J. S. Bacha, drugu Verouchka **Nikitine** (Francuska) odsviravši Frescobaldijevu *Toccatu decimu*. Ona je i dobitnica posebne nagrade Njemačke *Jugend Musiziert*.

Prvu nagradu u I. kategoriji osvojila je Kamila **Kevecká** (Slovačka) koja je svirala *Meditacije* U. Kreka. Ona je osvojila i nagradu Društva slovenskih skladatelja za najbolju izvedbu skladbe slovenskog skladatelja te posebnu nagradu Festivala Ljubljana.

U II. kategoriji (do 25. godine) treću nagradu osvojio je Christian **Schmitt** (Njemačka). On je svirao dvije kompozicije G. Muffata: *Apparatus musico-organisticus*, te *Toccatu VIII. u G-duru*. Drugu nagradu osvojio je Tomaž **Sevšek** iz Slovenije

kao i posebnu nagradu Njemačke *Jugend Musiziert*. Svirao je Koncertni preludij B. Arniča.

Prva nagrada u II. kategoriji pripala je Pavelu **Kohoutu** (Češka Republika). On je dobitnik najvećeg broja nagrada: nagrada EMCY "Plesoći angel", posebne nagrade Društva slovenskih skladatelja za izvedbu skladbe B. Arniča *Koncertni preludij za orgulje*, posebne nagrade *Agencije Cankarjeva doma*, te posebne nagrade Festivala Ljubljana. On je odsvirao *Preludij i fugu* na ime Alain M. Durufléa.

Natjecatelji su svirali u dvije etape. Za prvu etapu izvodila se jedna zadana kompozicija J. S. Bacha, jedna kompozicija slovenskih skladatelja, a zatim jedno djelo iz razdoblja romantike po izboru. U drugoj etapi natjecatelji su svirali jedno djelo po izboru G. Frescobaldija i G. Muffata, te jedno djelo iz XX. stoljeća.

Natjecanje je održano na velikim četveromannualnim (75 zvučnih registara) orguljama u Gallusovoj dvorani Cankarjeva doma koje je prije 16 godina izgradio Karl Schuke iz Berlina. Orgulje posjeduju mehaničku svirnu i električnu registarsku trakturu. Opseg manuala je C-c4, a pedala C-g1.

Darko Kristović

MEĐUNARODNI KONGRES MUZIKOLOGA U TEMIŠVARU

Od 19-23. svibnja 1998. godine održan je Međunarodni kongres muzikologa u Temišvaru sa temom *Crkvena glazba u Jugoistočnoj Europi*.

Održavanje kongresa omogućili su: Bundesministerium des Innern, Bonn; Ministerul Culturii, București; Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, București; Kulturverband der Banater Deutschen e.V., München; Consiliul Municipal, Timișoara; Universitatea de Vest, Facultatea de Musică, Timișoara; Mitropolia Banatului, Timișoara; Episcopia romano-catolică, Timișoara; Demokratisches Forum der Banater Deutschen, Timișoara; Filarmonica Banatul Timișoara.

Kongres su organizirali *Kulturverband der Banater Deutschen e.V.*, München i Facultatea de Musică, Timișoara pod koordinacijom dr. Frantza **Metza** iz SR Njemačke.

U tri radna dana kongresa (20.-22. svibnja) referenti iz devet zemalja su priopćili sadržaje značajne za sredine iz kojih dolaze i interesantne ostalim sudionicima. Referenti su bili iz: Bugarske, Hrvatske, Mađarske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije, SR Jugoslavije, SR Njemačke i Ukrajine.

Hrvatska je na kongresu bila prisutna sa dvije teme. O hrvatskom orguljskom krajoliku govorio je orguljar Wolfgang Julius **Braun** (Rosenfeld-Bickelsberg, SR Njemačka – Varaždin, Hrvatska) a o *Orguljskoj glazbi u Hrvatskoj* Emin **Armano** (Zagreb).

Osnovni interes nas koji smo na kongresu bili u ime Hrvatske bile su orgulje. Stoga smo uznastojali oko stjecanja poznavanja sa ljudima koji su prezentirali teme povezane i sa našim terenom i razmjenom korisnih informacija. Posebno su nam interesantni bili referenti Pál **Enyedi** iz Budimpešte, György **Mandić** iz Petrovaradina i Hermann **Binder** iz Sibiu u Rumunjskoj. Višestrana korist novouspostavljenih veza pokazat će se u nastavku već na kongresu započete razmjenjene informacija.

Za čitatelje će biti zanimljiv podatak da fond orgulja u Mađarskoj čini oko 3000 a u SR Njemačkoj oko 10000 instrumenata. U Hrvatskoj je popisivanjem provedenim početkom sedamdesetih godina utvrđeno postojanje oko 800 instrumenata. Nadalje, u Mađarskoj i Rumunjskoj se s posebnom brigom odnose prema starim, dakle povijesno vrijednim instrumentima. Želi se što veći broj glazbala obnoviti, dakle ne proširivati, pogotovo ne dodavanjem digitalnih (elektronskih) registara.

U slobodnim trenucima razgledali smo nekoliko orgulja koje je sagradio u Temišvaru i okolici početkom 20. stoljeća Leopold **Wegenstein** iz Temišvara. Njihov zvuk svjedoči o tom da je tada bogati Banat i njegov centar Temišvar mogao dovoljnim brojem narudžbi za gradnju novih orgulja osigurati opstojnost odličnih orguljarskih radionica poput Wegensteinove.

U večernjim terminima kongresa održavali su se koncerti crkvene glazbe raznih konfesija prisutnih na teritoriju Banata: rimokatoličke, pravoslavne i evangeličke. Posebnu pozornost izazvala su dva koncerta s djelima Johanna Michaela Haydna, brata Josepha Haydna. Prvi, u katedrali u Temišvaru kada je izvedena *Missa Trinitatis* pod ravnanjem Franza **Metza** i drugi u Oradei (Groswardein, hrv. Veliki Varadin) s djelima nastalim u periodu 1760.-62. godine pod ravnanjem Mihalyja **Balogha**.

Emin Armano

PRIKAZI

Miroslav Martinjak:

DJEČJE STRUNE RASPJEVANE VJERE

Skladbe za djecu

Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, Zagreb, 1998.

U kritičkim i histografskim člancima o glazbi za djecu općenito se poklanja manja pozornost nego onoj "za odrasle". To nije opravdano, jer i na tom području glazbenog stvaralaštva postoji niz vrlo značajnih djela – vokalnih i instrumentalnih, kao što je primjerice Schumannov glasovirski *Album za mladež*, Brittenova opera *Mali dimljačar* i niz drugih djela.

I u hrvatskoj glazbi, već od I. Lukačića (motet *Ex ore infantium*) postoje skladbe namijenjene izvođenju djece. Svoje su priloge u XIX. stoljeću dali – pored ostalih – V. Lisinski i I. Zajc, a u XX. stoljeću od brojnih skladatelja spomenimo barem B. Krnica, J. Vrhovskog, B. Kunca, I. Lhotku-Kalinskog, L. Županovića i A. Markovića.

Razvoju hrvatske duhovne glazbe za djecu znatno je pridonijela manifestacija "*Zlatna harfa*". Tu su svojim priložima osobito plodni bili A. Klobučar, Lj. Galetić, M. Nardelli, M. Martinjak i dr.

Pred nama je sada najnovija zbirka Miroslava Martinjaka *Dječje strune raspjevane vjere*. Sadrži 31 duhovnu skladbu, uglavnom na stihove hrvatskih redovnika i redovnica (B. Cifrek, B. Horvat, T. Čavar, B. Vuleta, M. Pinjuh i dr.) te drugih pjesnika među kojima su poznatija imena A. Đarmati, I. Golub, S. Lice.

Skladatelj ima iskustva u skladanju za dječje glasove, pa opseg u dubinu ne prelazi mali a (op. ur.: Mali a je predbuk za dječje glasove!), a najviši ton je pretežno d² (iznimno es ili e²).